

D. Ling. V 14 7220 3476 e. s.
DE REBUS LITURGICIS

ORATIO

Pro Gradu Doctoratus in S.S. THEOLOGIA,
habita

In Sacello COLLEGII REGII UNIVERSITATIS
ABERDONENSIS, in Festo S. Epiphaniæ.
A. D. 1714.

IO: SHARP Ecclesiæ Anglicanæ
apud Americanos Presbytero.

St. Matth. 6. 9. ουτως ουν προσευχεσθε υμεις πατερ ημων &c.
1 Cor. 14. 15. τι ουν εστι προσευχη το πνευματι, το ρο-
μιζουσ δι τουτου τοις υμν.

Cyp. de Orat. Dom. Publica est nobis & COMMUNIS
ORATIO, & quanto primus, non pro uno, sed pro
toto populo oramus, quia totus populus unum sumus.

ABREDEIS Excudebant Successores IOANNIS FOR-
BESII URBIS UNIVERSITATIS Typogra-
phi, Anno Domini 1714.

AMPHISSIMUS DE NOTITIA G. WILSON

COPIES OF THE

THE COLLEGE OF ABERDEEN

THE COLLEGE OF ABERDEEN

THE COLLEGE OF ABERDEEN

THE COLLEGE OF ABERDEEN

THE COLLEGE OF ABERDEEN

THE COLLEGE OF ABERDEEN

THE COLLEGE OF ABERDEEN

THE COLLEGE OF ABERDEEN

THE COLLEGE OF ABERDEEN

THE COLLEGE OF ABERDEEN

THE COLLEGE OF ABERDEEN

Imprimatur

GEO. MIDDLETON

AMPLISSIMO Et NOBILISSIMO VIRO

CAROLO

COMITI de ERROL.

Domino HAY & SLAINS, Toparcha
CLOCH-TOW &c.

HAYORUM Gentis (*Arte & Marte per tot
secula clara*) Principi Dignissimo, Heroicis
Avorum factis (qui erga DEUM, Regem &
Patriam intemerata semper erant Fidei) Con-
stantia & Fortitudine Gloriam & Splendorem
accumulanti: ANTIQVI SCOTORUM REGNI
(*jure Hereditario*) CONSTABULARIO
SUMMO. Musarum fautori, Doctorum
Mæcenati & Patrono summe colendo. Inclytæ
UNIVERSITATIS REGIÆ ABERDONEN-
SIS CANCELLARIO ILLUSTRISSIMO.
NEC

(4)

NEC NON,
REVERENDO PLURIMUM

GEORGIO MIDDLETON

S. T. P.

Facultatis Theologicæ DECANO Gravissimo,
Academia PRIMARIO Vigilantissimo, Eru-
ditissimo, Promotori suo semper honorando.

Et cæteris omnibus, *Inclytæ Universitatis* Mo-
deratoribus, Doctoribus, Scientiarum & Ar-
tium Professoribus, Clarissimis & Excellen-
tissimis, de se suisque studiis multum Meritis.

Hanc Orationem Inauguralem
in debitæ Observantiæ, Studii
& Amoris Flammantissimi,
& Humillimæ Venerationis

τ η κ μ η ρ ε ο υ

Inscribit & Offert

IO: SHARP.

*Doctores admodum Reverendi, Professores Eruditissimi, Studi-
osi Lectissimi, Auditores Plurimum Colendi.*

UM mecum meditarer, quod
subiectum huic operi con-
venientius eligerem, nil sa-
tius duxi, nil *Loco* huic aut
Tempori magis congruum
& opportunum, quam de
REBUS LITURGICIS
(pro Ingenii mei tenuitate)
quædam proferre.

Nec ignoro, quàm vana
& fastidiosa sint de iis
(in hisce præsertim Regio-
nibus) multorum iudicia;
quàm invida & maligna
nonnullorum. Sed cum non
solum, indulgeatur licentia,

sed pro more demandatum mihi sit, coram hoc Reverendo
& doctissimo coetu Orationem habere, uti *Ecclesiastica & Christi-
ana* veritatis & pacis studiosum decet, nec invidiosas calumi-
nias metuam, nec laudes aut gratiam ambiam, sed veritatem
(prout est) ex ipsis S. S. *Scripturae* fontibus, ac *Patrum probato-
rumque authorum* Scriptis & Testimoniis enucleare conabor, & ut ad
DEI Gloriam & *Ecclesie* commodum & emolumentum cedant,
quæ ex sincero Corde erga ipsum, & erga vos grato & be-
nevolo animo depromo, **Faxit DEUS per CHRISTUM JE-
SUM Amen.**

Et *Imo.* De vocis *Liturgie* significatione, sensu & accepta-
tione agendum. *Liturgia* vox, etsi cuius publicæ administra-
tioni

tioni à profanis scriptoribus tribuatur, à Theologis tamen restringitur ad *ἱεραρχεῖαν* sacram, nempe administrationem quæ publicè peragitur. *Cassander*.

Λειτουργία, inquit *Suidas*, κυρίως ἡ διακονία ἱερῆς πρὸς τὸ ληϊτον καὶ τὸ ἔργον, i. e. *Liturgia* proprie dicitur officium seu Ministerium & munus publicum, à Voce *ληϊτον* quod publicum significat, & *ἔργον* quod est munus seu opus.

Ita legitur in Veteri Testamento, *Num. 1. 50.* de Levitis καὶ αὐτοὶ λειτουργήσουσιν ἐν αὐτῇ. Et ipsi Ministrabunt in eo, i. e. Tabernaculo. In *N. T. Act. 13. 2.* λειτουργούντων δὲ αὐτῶν τῷ κυρίῳ καὶ νηστεούντων *Ministrantibus* illis Domino *Operantibus* secundum *Gastalionem*, quod *Erasmus* *sacrificantibus* rectius transtulit. Item *Rom. 15. 16.* εἰς τὸ εἶναι λειτουργὸν Ἰησοῦ χριστοῦ *Ut sim Liturgus Minister vel Sacerdos JESU CHRISTI.* In hoc igitur sensu & significatione accipimus *Liturgiam*, pro statutis *Ritibus* & *Formulis* divinarum administrationum in sacris, vel modo & methodo cultum divinum in cœtu publico præstandi & peragendi, & ex sequentibus probare conabor statas *Liturgias* in Ecclesiis Christianis non solum licitas, sed ad ordinem & ædificationem necessariò esse adhibendas, & hac methodo procedam.

1. Antiquitatem *Liturgiarum* monstrabo. 1mo. Sub lege vel dispensatione *Mosaica* in *Judaorum* Ecclesia. 2do. In Ecclesia Christiana.

2. Communem & universalem consensum Ecclesie Christiane in *Liturgiarum* usu adducam.

3. Consensum & usum universalem quoad locum, nempe quod non solum *Semper*, sed quod *Ubique* cœtus Christianus ita *DEUM* colebat.

4. *Liturgiarum* utilitatem monstrare conabor.

5. Et postremo, objectiones præcipuas adducam & solvam.

(7)
I. ANTIQVITATIS.

Magnam esse *Antiquitatis* & perpetuæ universalisque *Traditionis* & consensus auctoritatem & *Vim*, etiam apud novorum, & in Ecclesia Christi inauditorum dogmatum inventores & defensores, vel hinc prospici potest, quod quidam dum eam vim sentirent & attenderent, quantumque apud pios & non prorsus obduratos animos valere possint, prospicerent, conati sunt ea, quæ contrariantur eorum judiciis tanquam nova & temporis progressu, vel in *Fide* vel in *Cultu* inducta repræsentare; mihi igitur incumbit probare statas Liturgias in usu fuisse apud *Omnes*, ubique & omni tempore. *Vincent. Lyrin.* Et

1. Quod *Judei* statas Liturgiis, vel certis precationum formulis DEUM colebant, ex historia Ecclesiastica istius Gentis, & (in hunc usque diem) permanente consuetudine manifestum est.

Nam si Liturgia accipitur pro laudibus & gratiarum actionibus, hæc faciebant *Judei* quando offerebant sacrificia vel primitias, *Deut.* 26. per totum, ubi variæ Eucharistiarum formulæ a DEO præscriptæ sunt, non *Directorie* quoad materiam, sed *Statæ* & certæ quoad formam.

Si pro obsecrationibus aut *Petitionibus*, quæ altera pars cultus est, non toti populo conceditum hoc erat, sed solum Sacerdotibus, *Aaroni* et filiis, qui præscriptis verbis, et certa orandi formulâ populo benedicebant. *Num.* 6. 23. A propheta *Joel* 2. 17. Inculcata est omnibus simul junctis expressa LITANIA.

Præcepit *Moyse* certas invocandi formulas, ad *Aræ* translationem & stationem. *Num.* 10. 35. *Davidis* commentariis illustratæ *Psal.* 68. Psalmi *Davidici* sunt, maxima ex parte, *Enorgici*, ut patet ex plurimis eorum Epigraphis, titulis & instrumentis Musicis quibus aptabantur in cultu publico.

Secundum *Franc. Luc. Burgensem* in absolutissimis suis Commentariis in *Evangelia*, Hymnus quem Psallebat Salvator CHRISTUS cum suis Apostolis, post ultimam Coenam erat secundum consuetudinem *Judeorum*, in Festo Paschæ à Psalmo 112. ad 119. Et

Et ne plura addam, Ezechias præcepit Levitis ut laudarent Dominum, non ad dictamen *Raptus extemporarii*, sed sermonibus *David & Asaph Videntis*, qui laudaverunt eum magna letitia, & incurvato genu adoraverunt eum. 2 Paralipom. 29. 30.

Qui in Antiquitatibus Hebraicis, vel mediocriter versati sunt, aut hodiernam illorum praxin, vel leviter inspiciunt, ceritò illis evidens et manifestum erit, ipsos statas precationum formulas vel *Liturgias* in cultu publico adhibere.

Sed cum Oratio, sit pars *Contemplationis*, & sic pertineat ad viros *Contemplativos*, anhelantes ad perfectionem *Tolet*: cum status *Judaicus* respectu dispensationis *Evangelica* fuerat imperfectus, exteriora respiciens, & ipse Salvator dixerit Jo. 4. 23. *Venit hora & nunc est, quando veri adoratores, adorabunt Patrem in Spiritu & veritate, nam & Pater tales querit qui adorent Eum.*

Restat igitur ut *Statas Liturgias* non solum sub *Lege* in Ecclesia *Judaica*, sed sub *Evangelio* in Ecclesiis Christianis licitas, adhibitas & usitatas fuisse probem.

Quod tempore Apostolorum, dum eorum aliqui adhuc in vivis essent, institutæ & in omni Ecclesia ad hunc usque diem, receptæ & usitatæ fuerunt statæ *Liturgia*, *Traditio* universalis, usus & consuetudo Ecclesie, *Christiane Catholice* dubitare non solum. Et quanquam mores & Traditiones, Ritus & Ceremoniæ particulares mutantur, variantur & variari possunt in diversis Ecclesiis, nulla tamen est potestas in *Traditiones Generales*, quæ proximè ad ipsas Scripturas Sacras, ab omnibus Christianis sobriis, *Sacra & Inviolabiles* semper habentur; quemadmodum admonet. *D. Aug. Ep. 118. c. 5. Insolentissimæ est Insania disputare vel dubitare de eo, quod tota per orbem frequentat Ecclesia.*

Monstrare igitur conaber quod Ecclesia Christiana statis *LITURGIIIS* omni Tempore in conventu publico DEUM Colebat.

Id. Quod ubique & in omni Loco.

1. **UNIVERSALITAS TEMPORIS.** Et ita testatur *Dionys. Areopagita* si ejus sint libri, de *Hierarchia Evangelica* pag. 77. Quod statuta essent precum formulae quibus omnis cœtus respondebat *AMEN*. Si hic *Dionys.* fuit Author, coætaneus erat Apostolorum, si non fuit, opus illud, utcumque antiquum admodum est, & ab ipsis temporibus Apostolicis.

Justin. Martyr, Apol. 2. p. 97. Ed. Gr. Lat. A. C. 150. Tert. Apologet. c. 39. A. C. 200. D. Cyprianus de Oratione Dominica. Origen. Hom. 5. in Mun. A. C. 230. Concil. Laodic. Can. 18. 10. A. C. 316. D. Basil. Epist. ad Clericos Neo-Cæsariensis Ecclesiae, & D. Chrysost. eodem tempore. D. Cyrillus Hierosolymitanus. 3. Concil. Carthag. Can. 23. A. C. 397. D. August. de bono perseverantiae c. 13. & Ep. 59. & 156. Anno 400. Concil. Milevitan. 2. Can. 12. à quo tempore non inficiantur adversarii statas Liturgias, Divino cultui in publicis Ecclesiæ conventibus adhibitas fuisse.

2. **UNIVERSALITAS LOCI.** Quod in omni *Loco*, in omni Ecclesia Catholica, fuerant *Statæ Liturgiae*, apparet ex consentienti testimonio Patrum ante dictorum, ex Conciliis, & praxi Ecclesiarum in *Asia, Africa & Europa*, per *Justinus Martyr, Basil. & Chrysost.* in *Græca* vel **ORIENTALI**, *Tert. Cypr. Aug. & Prosper Aquitanus* in **OCCIDENTALI**, & *D. Basil.* loco citato expressè ait, quod, *Ordo Psalmos recitandi, antiqua & solita esset consuetudo in omnibus DEI Ecclesiis.* Et ex *Tert. in Apol. c. 30. & Cassandre* in Liturgicis constat, Apostolos & eorum successores, in suis conventibus & præsertim in **SACRA SYNAXI** observasse eam fixam, orandi formulam, quam distavit Salvator suis discipulis. *Luc. 11. 2.*

Et quemadmodum diligenter inquirenti constabit, plurimæ formularum ex Liturgiis. *Jacobi, Basilii, Chrysostomi, Rom. &c.* ad hunc usque diem, delibatae in Liturgia Ecclesiæ Anglicanæ contesserantur. *Tert.* loco citato dicit, quod *Presbytero* in sacris invitanti *Sursum Corda*, populus responderet *Habemus ad Dominum.* Quod *Presbytero* dicenti *κυριε ελεησον*, populus responderet *χρισε ελεησον*, ex ipsius scriptis constat antiquius fuisse tempore *Gregorii.*

Ita pro fidelibus, infidelibus, *Catechumenis, Neophytis*, et ipsis fidei
B inimicis

inimicis orabant, quemadmodum in Liturgia nostra ad diem passionis Dominicæ. Ita dicit *D. Aug. Nulla pars Ecclesiæ Dominicæ in qua non est concordantia in formis.* Et ita concludunt *Madeburgenſes*, post exactam hujus rei investigationem, *Formulas denique precationum, absque dubio habuerunt* Cent. 3. cap. 6. 1. 2. 4.

Neque plura addam, ad probandam consuetudinem & praxin universalem & perpetuam in hunc usque diem per omnes totius Terrarum orbis quæ extant Ecclesias: extant enim ultra *Romanam* ditionem permultæ. *Græci* nempe per *Asiam, Syriam & Ægyptum*, *Muscovitarum* qui *Græcos* constitutiones servant, et denique *Æthiopum* aut *Abyssinorum* et *Præter Johannis* (*Præter John Vulgo dicti*) imperio subditorum. Omnes hæ Gentes Christianæ professionis, quamquam nonnullis opinionibus et ritibus, inter se disjunctæ sint, omnes tamen *Statu Liturgiis* secundum consuetudinem antiquam *DEUM* colunt.

Sed ut adhuc nostra tempora deducatur argumentum, *Consensus nempe Ecclesiasticus.* In omnibus Ecclesiis *REFORMATIS* asservantur Liturgiæ. Ecclesia *Angl. Reformatae Religionis*, decus ritamen, et ornamentum, suam habet ex ipsis *S. Scripturæ* fontibus, et antiquorum (uti dixi) Liturgiis contextam, et expensam, à sincerissimis ejus Ecclesiæ Episcopis, & Presbyteris, quorum plurimi Martyrium passi sunt. Suam habet *ECCLESIA SCOTICANA*, quam *CAROLUS I. Martyr beatus, Ecclesiæ Pater* nutricius *Æternæ Memoriam*, et Religionis *Orthodoxæ* industrius propagator, summa pietate formari curavit, ut plurimum eadem est cum Liturgia Ecclesiæ *Angl. antiquarum* formularum, copia et consuetudini Ecclesiasticæ conformitate nulli secunda.

Ecclesia *Lutherana* suam habet, ab ejus Reformatoris temporibus, & Ecclesia *Gallicana Reformata* suam, uti *Belgica* suam. Sic *Helveti* aut *Suitzeri* eandem, quam Ecclesia *Genevensis à Calvino* institutam, & nuper *Cl. D. Oskwald*, vir egregie literatus & summe pius, novam & ampliorem *Communium præsentem Formulam*, cæui publico accommodatiorem paravit, & (ope divina) in Ecclesias omnes provincie *Neuchâtel* receptas stabilivit. Suas habent Liturgias omnes Ecclesiæ (nam hic de Liturgiis in genere

genere disputatur. In Eccl. Rom. antiquitus diversæ erant Liturgiæ, *Mediolanense, Ambrosianum, Gallicanum, Hispanicum, Mozarabicum* nemp̃e aut *Toletanum*, de quibus Gregor. Ep. ad Leand. In una Ecclesia nil officit Ecclesie sanctæ consuetudo diversa. Præter Ecclesiam Orientalem & Romanam, omnes Reformati cujuscunque gentis, exceptis *Shismaticis* Brittanicæ Ecclesie Liturgias probant.

Ipsæ Cal. in Epist. ad Protectorem, statam esse oportet Sacramentorum celebrationem, publicam item precum formulam.

Chamierus primus inter Reformatores in Gallia Panstrat: Cathol. Tom. 3. l. 5. c. 12. S. 10. Super Act. 1. 14. Si una erant, Ergo, Una & Communis erat omnibus Formula.

Knoxius ipse, qui primus fuit inter Reformatores hujus Regni, librum *Precum Publicarum* præscripsit, tantum abhorrebant prioris doctrinæ cupidi investigatores, hujus temporis affectatam rusticitatem, & circa cultum divinum incuriam & negligentiam, oppositionem dico affectatam, & Antiquæ Universalisque Ecclesie Consuetudini & Praxi contrariam.

Jam 3ia. UTILITAS. Liturgiæ Publicæ, & præscriptæ Communium Orationum Formulæ, maximè faciunt ad Edificationem. Per statas enim Precationum Formulas, plurima incommoda vitantur, quæ obvenire possunt ex *Precibus Extemporaneis*. Et hoc, facta comparatione inter preces *Arreptitias*, dictamina privati spiritûs, & preces Liturgicas & publicas, melius elucescet.

Nam 1. Præceptum est Apostolicum, ut in Ecclesia, *Omnia fiant ad Edificationem*. Jam cum in cœtu publico, Christiani in formis publicis, bene instructi fuerint, acceptissimum DEO sacrificium, in *Conjunctis* supplicationibus præstabunt: melius possunt Sacerdotem, in sacris exercitiis, ardore & intentione quadam Spiritûs comitari, quam cum extempore loquitur. Plurima verba, integræ petitiones, vel ex vocis debilitate, vel atrium hebitato, vel loci distantia, vel sitûs incommoditate amittuntur. Torpor irrepit auditorum animis, quum nihil sit quod ipsi agant, sed ab orantis fluctuante conatu, & huc illuc delato Spiritu, toti pendeant.

Et 2. Spiritus auditorum adstrictus & limitatus est, ad ipsius Ministrantis placita, quæ sæpe inaudita, sæpe ante rationis assensum

assensum pereunt. Novis petitionibus audiendis occupati, nullum possunt præbere assensum. Dum attenditur una, transit altera. Si corporis aut animi languor Ministrum premat, si vel impius fuerit, vel imperitus, plebs ad DEI cultum, & adorationem Congregata, irrita prorsus recedit. At qui statis Liturgiis DEUM colunt, & in descriptis hisce Formulis periti, illorum mens attenta, clamore humili Cœlos penetrat.

3. Tales arreptitiæ preces, sunt particularis istius cœtus (vel Ministri potius) cultus, oratione sola Dominica (modò adhibeatur) exceptâ. Sed quæ in formis auditis, receptis, iudicatis et DEI Verbo (fidei et cultus regulæ) congruis DEUM colit, tenet plebs illa, actualem Communionem cum Ecclesia cuius est membrum, et *universali Ecclesia*, cuius sunt, vel fuerunt preces.

4. Non propriè dici potest Liturgus, Sacerdos, vel Intercessor inter DEUM et homines, qui suos conceptus, quam qui communes populi orationes, communia suffragia, et supplicationes offert, et tales quibus et Idiotæ, ex certa notitia, æque ac peritia dicere possunt, *Amen*. Sic *Iust.*: *Martyr Apol.* 2. vocat Eccl. preces *κοινὰς εὐχὰς* communes preces. Sic *Chrys.* in Coll. ult.

Schismatici verò os populi omnino occludunt in Sacris, contra Catholicæ et purissimæ Ecclesiæ Consuetudinem et mores, quibus (ut hætenus notavi) receptissimum erat populo vices reddere Liturgo celebranti & oranti: Sed ut, Sacra dominandi libidine Romanum Pontificem incessente, hic ferè primum suæ Tyrannidis, et implicitæ obedientiæ lapidem posuit, ut singulæ Ecclesiæ *Latine* preces celebrent, in signum deditionis; sic illi *Imperium quoque affectantes*, ita cavent preces DEO fundi, ut populus miser, suo unius ore & fide pendeat; nec debeat, nec possit voces reddere, nec vota, quibus mutuò Sacerdos & Laici se antiquitus accendebant & ædificabant, nec auditur simplicissimum *Amen*, utcumque inconditis et crudis Ministrorum suorum dictis, non auditis, non intellectis, non ferendis plerumque annuere, credula et servili superstitione, submonentur.

Bene statuit *Concil. Milevit. Can. 15. A. G. 402.* Nec aliæ dicantur *Preces in Ecclesia, quàm quæ à prudentioribus omnibus tractatæ vel probatæ in Synodo fuerint, ne forte aliquid contra fidem, vel per ignorantiam vel per minus studium sit compositum.* 5. Si

5. Si omnes precationum formulæ sunt rejiciendæ, ergo quæ Oratio Dominica, quæ erat forma præscripta ab ipso Salvatore, *Luc. 11. 2.* Sed hoc est absurdum, et *Christianis auribus* indignum. Ergo. Alia argumenta ab absurdo omitam & ad Objectiones ultimo loco solvendas procedam.

OBJECTIONES.

Qui statas Liturgias rejiciunt, et ex Ecclesiis Christianis eliminare contendunt, plurimas astruunt objectiones, præsertim quod sint hominum inventa et *εὐλοβήσια* inducant.

Generalem et præcipuam objectionem fingunt ex verbis Pauli ad *Rom. 8. 26.* *Similiter autem Spiritus adjuvat infirmitatem nostram, nam quid oremus sicut oportet nescimus, sed ipse Spiritus postulat pro nobis, gemitibus inenarrabilibus,* dicunt ergo Adversarii quod fixæ et statutæ precationum formulæ, Spiritum hunc precum extinguunt et intercludunt.

Sed Resp. Spiritus hic, non est Spiritus *Diffans* sed *Assistens*, datur quod est Spiritus Orationis, & quod necessarium sit hujus Spiritus opus et auxilium, ad *Assistentiam & Efficaciam* precum ut ordinentur et accepti sint Coram DEO. Spiritus Orationis, est gratia procedens à Corde inflammato et attracto. Non in operatione cerebri, non in phrasium elegantia, verborum copia, periodorum numerosa structura, voce, gesticulatione &c. Spiritus Orationis, est Spiritus subveniens nostris orationibus, & idoneos nos reddens, Cor et Animam sanctificando, sed non inde sequitur, quod officium Spiritus sit verba dictare, phrales et Eloquentiam Ministrare Gratia Orationis, est assistentia Spiritus, qua ferventes & spirituales clamores ad DEUM emittimus, etiam in ipsis illis supplicationibus, quas millies (*forte*) absque debita reverentia, hætenus recitavimus, quæ debita affectio & devotio, sola potest orationem acceptam reddere, & cum Spiritus ita nobis auxilietur, verè dicitur *Intercessionem Facere*, tanquam agens præcipuum quod hanc dispositionem in nobis operatur.

2. Verba hæc Apostoli *Quid oremus sicut oportet nescimus,* neque accipienda sunt quoad *Materiam*, nec quoad *Formam*. Nam ipse Servator, Apostolis suis dictavit fixam orandi formulam.

lam. Sed *Nescimus orare sicut oportet*, animi dispositionem puritatem, perfectam abnegationem, humilitatem, et alias internas animæ dispositiones respicit. nempe fervorem, & unionem, opus divini Spiritus in Cordibus fidelium.

3. Spiritus postulat pro nobis *Gemitibus inenarrabilibus*. Nulla hic verborum aut phrasum mentio; quis inde deduceret, quod solis gemitibus DEUM orarent, qui verè spirituales essent? aut quis in coetu publico Minister, precum loco gemibundus per tempus aliquod perstaret? Spiritus instruit nos in S. Scriptura quoad *Materiam*, & affectione sincera, nos ducit & dirigit quoad *Formam*.

2. *Obj.* 1 Cor. 14, 15. *Orabo Spiritu, orabo & mente, Psallam Spiritu, Psallam & mente.*

Resp. Eundem Spiritum hic quærit Apostolus, ad *Psalmodiam* quam ad *Orationem*, ergo non verborum copiam, et impetum extemporaneum, sed Cor bene dispositum, hæc verba respiciunt.

Sed quare (quælo) non eodem Spiritus dono, & charismate *Novos Psalmos* et inaudita (ex tempore) fundunt modulamina, quemadmodum donorum sæculo apud *Tertullianum* in *Agapis* fuisse legitur? Mira sane est hæc modestia, quod *Liturgiarum* olores suas *Extemporaneas* preces, ex Spiritu procedere jactantes, nunquam tale quidpiam moliti sunt. Quod *Carmina*, numero et mensurâ non disponunt, culpat audaciam, quâ quotidie novas *Precationes* DEO offerunt, cum eadem sit Scriptura, idem textus, par ratio, et antiquitatis testimonia adeò expressè loquantur, de *Psallendo* ac de *Precando*.

Hæ sunt *Objectiones* præcipuæ. Tempus non patitur alias adducere. Finem igitur imponam. Nulla unquam in Ecclesiâ Christi, ante hæc nostra tempora, mota fuerunt dubia, de *Liturgiis* Sacræ Scripturæ analogis, quin fuerint non licitæ modò, sed & ad Ecclesiæ ædificationem necessaria. At eousque jam prolata sunt de iis dissidia, ut vinculum inde pacis disruptum, & ipsa tere unitas Ecclesiæ destructa esse videatur.

Hæc controversia malè temperato quorundam Zelo suscitata nusquam, nisi in hac nostra *Ecclesiâ Britannica* viger. Nec dictum facile est quantas, & quam diras calamitates passa sit Ecclesiæ

& Respublica ex arroganti Presbyterorum fastu, qui statuta *Ecclesie* *Canones*, & *Regni jura* transilientes, nullis legibus restricti, divinum *Cultum* in conventibus publicis, pro suo quisque arbitrio, modificare ausi sunt. Sed verba duriora reprimo, dum patitur Ecclesia, Lachrymis potius indulgendum.

Divinas verum DEO laudes offerre cupio, quod post quatuordecim fere Annorum peregrinationem, natale solum revivens, Ecclesiam reviviscentem lætus conspicio, & (benedictione divina purgaram) sub *Cruce*, plusquam in *Luce* profecisse. Et ex ordinatissima Liturgia, ubique per Regnum recepta, & antiquæ pietatis ardore, in plurimis flagrante, sperandum, quod ad pristinum decus & simplicitatem, Ecclesia hæc nostra, magis magisque indies accedet. Statuto & maxime opportuno tempore, procedunt omnia opera divina Ps. 80. 18. *Fiat manus tua super virum Dextra tua & super Filium hominis quem confirmasti tibi, & non discedimus à te Domine, vivificabis nos & nomen Tuum invocabimus.*

Jam tandem, ne limites transgrediar, restat, ut si tanto par essem, debitas rependerem grates, Reverende admodum facultatis Theologicæ Decane, usque Professores *Almæ hujus Academiæ*, Eruditione clari, quod me (nec tantâ de vobis meritum) prosecuti estis benevolentia, quod tali dignati estis honore, quod pileo hoc condecoratum inter Doctores *Aberdonenses* (*Magna illa Ecclesiæ Scoticæ lumina*) nomen meum, in solenni hoc Senatus Academici consessu, & auditorum Ornatissimorum frequenti Conventu reponatis.

Scio equidem non defuturos qui merito dicant, Tunc ad tam sublimem aspiras titulum ? Tunc ex incultis (& ultra Scythiam barbaris) *Americanorum* oris, novus hospes, hanc dignitatem affectas, neque inferioris notæ *Academias*, sed Illustrissimam hanc *Regiam Paleo-Aberdonensem*, *Athenas olim Caledonias*, & studiorum gloriam Sollicitas, ut ad altiores gradus hic promovearis.

Ad me quod attinet, inter doctos & disertos, nullum mihi locum vendico, quantum cunque mihi vel cognitionis, vel ad cognoscendum bonæ voluntatis : Sed illi acceptum refero, cujus gratia sum id quod sum. Quem pro meo modulo laudare, cujus veritatem promovere, semper & ubique conabor.

Et si cordis mei dispositiones mihi notæ sint, ingenuè profiteri possum

possum, quod me neque traxit ambitio, nec pellebat superbia.
Sed ut Ecclesie ulterius prodesse valerem, quanto Celeberrimæ
huius Academiae, ornatior Amicitiiis.

Pro quibus dum pares referre gratias nullo modo possum, ac-
cipite, Viri Clarissimi, pro incolumitate vestra, mea vota, grati
animi indicia.

Venerande Primarie, Musarum Nutritie Pater qui regularem
hic Disciplinam dirigis, promoves, foves.

Progymnasiarcha Literatissime, Præceptor mihi Charissime, sub
cujus vigilanti disciplina elementa primum addidici.

Volque Professores Academici, Eruditione clari, mihi pluri-
mum colendi.

DEUS Op. Max. ad maiorem nominis sui gloriam Academiae
huius splendorem, Doctrinae Orthodoxæ, & morum probitatis
incrementum, ad multos Annos Dom. Vesp. servet incolumes.
Detque animos strenuè & fortiter, ea exequendi quæ vestri officii
sunt; Ut cum DEUS villicationis vobis concredita rationem
poposcerit, foelicitatem cum gaudio suscipiatis æternam.

Floreat, semper Floreat, ALMA HÆC ACADEMIA
omnigena benedictione ditata. Det DEUS ut ex hisce Fontibus
promanant rivuli, qui terras desertas & Inaquosas fecundo flu-
mine irrigant. Hinc procedant fortes Athletæ, ex numero
fortium Israel; ad bella gerenda contra Satana regnum, In-
fidelitatis, Ignorantiæ, & Erroris, qui damnatis illusionibus ac va-
nis & insanis sæculi pompis, spretis & mollioris vitæ institutis,
& amicorum familiaritate, in loca longè dissita peregrinantes
CHRISTI Evangelium promoveant.

Filii Tui, Dilecta Mater, Sint sicut Novellæ Olivarum in circuitu
Menſe Tue, & videant Filii Filiorum Tuorum pacem super Israel.

DEUS verò Pacis qui ex mortuis revocavit magnū illum virum
Pastorem per æterni Testamenti Sanguinem, Dominum nostrum
JESUM CHRISTUM: nos ritè componat in omnibus recte factis, ad
exequendam suam voluntatem, nobis (ut ei visum fuerit) faciens per
JESUM CHRISTUM cui Gloria in omnem peræternitatem
Amen.

F. L. N. S.

